

Aan de raden en staten van de
deelnemers in de GR ODZOB

uw kenmerk	uw bericht van	ons kenmerk	datum
		Z.84325/D.291346/EM/JIP	5 december 2017
onderwerp		contactgegevens	
Kadernota 2019		e-mail : e.minnen@odzob.nl	
		tel. : 088 36 90 442	

Geachte leden van de raden en staten van de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, dient het Dagelijks Bestuur vóór 15 april van het jaar
voorafgaande aan dat waar de begroting betrekking op heeft, de algemene financiële en beleidsmatige
kaders aan de raden en staten van de deelnemers in de GR te zenden. In de "Beleidsnotitie kaders P&C-
documenten" van de 4 regionale GR-en is deze uiterlijke aanleverdatum vervroegd en vastgesteld op
31 december. Met genoegen bieden wij dan ook hierbij de Kadernota 2019 Omgevingsdienst Zuidoost-
Brabant ter informatie aan u aan.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

Met vriendelijke groet,
Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt - van der Kruis
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage: Kadernota 2019 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
cc: colleges van B&W /college van GS van de deelnemers in de ODZOB, OGP-leden

KADERNOTA OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT 2019

VERSIE 24 OKTOBER 2017

KADERNOTA OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT 2019

VERSIE 24 OKTOBER 2017

In opdracht van

Dagelijks Bestuur ODZOB

Opgesteld door

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

Datum

Versie 24 oktober 2017

Status

Definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Hoofdstuk 2 De uitdagingen in 2019 en volgende jaren	2
2.1	Missie en visie	2
2.2	Relevante ontwikkelingen.....	2
2.2.1	Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH	2
2.2.2	Omgevingswet.....	3
2.2.3	Verbod op asbestdaken 2024	4
2.2.4	Klimaat en energie	4
2.2.5	Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid.....	5
2.2.6	Wet private kwaliteitsborging	6
2.2.7	Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente	6
2.2.8	Wet natuurbescherming.....	6
2.2.9	Specifieke provinciale, regionale en lokale ontwikkelingen	7
2.3	Waar zet de ODZOB op in	7
2.3.1	Inleiding	7
2.3.2	Samen meer waarde.....	7
2.3.3	Kwaliteit.....	8
2.3.4	Eén regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van VTH taken	8
2.3.5	Aandachtsgebieden 2019	9
2.3.6	Uitvoering van de taken	12
3	Hoofdstuk 3 Financiële uitgangspunten.....	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Baten.....	13
3.3	Lasten	14
3.4	Indexering	14
3.5	Tarieven.....	15
3.6	Investerings	15
3.7	Weerstandsvermogen	15
3.8	Vennootschapsbelasting (VPB)	15

1 Inleiding

Volgens de per 1 januari 2015 van kracht geworden nieuwe wetgeving voor gemeenschappelijke regelingen (GR) dient de ODZOB vóór 1 augustus de begroting van het daaropvolgende jaar te verzenden aan de toezichthouder. Tevens dient het Dagelijks Bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten te zenden. Om tijdig over een vastgestelde begroting 2019 te beschikken zal het DB de ontwerpbegroting 2019 uiterlijk 15 maart 2018 aan de raden en staten toesturen.

In de voor u liggende kadernota 2019 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2019 opgenomen. De kadernota is tot stand gekomen na afstemming met door de deelnemers samengestelde werkgroep van financieel deskundigen en een bestuurlijk-ambtelijke werkconferentie met de deelnemers op 5 oktober 2017. Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2019 (en de meerjarenraming 2020-2022) is dat deze sluitend is en voorziet in maatregelen die ook op langere termijn een sluitende begroting waarborgen.

2 Hoofdstuk 2 De uitdagingen in 2019 en volgende jaren

2.1 Missie en visie

In het concernplan¹ zijn de missie en visie opgenomen die richtinggevend zijn voor de organisatie van de ODZOB (en daarmee voor deze kadernota).

Op basis hiervan is de missie en visie als volgt nader uitgewerkt:

Missie: waar *staan* we voor?

Samen meer waarde voor een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voeren we taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

Visie: waar *gaan* we voor?

De ODZOB ontwikkelt zich als de vanzelfsprekende partner in Zuidoost-Brabant die hoogwaardige, innovatieve en betaalbare diensten levert in het kader van de Omgevingswet. Wij zijn overtuigd van de kracht van de samenwerking met onze deelnemers.

De ODZOB werkt samen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samen met hen en de deelnemers aan de GR verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast. Dit alles onder het motto: “**Samen meer waarde**”. De ODZOB is niet alleen de uitvoeringsdienst op het gebied van VTH-taken voor de deelnemende gemeenten en provincie maar adviseert ook de deelnemers op gebied van omgevingsbeleid op basis van de ervaringen en informatie die is verkregen bij de opgedragen uitvoeringstaken. De ODZOB opereert als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers.

De ODZOB heeft als leidend principe: Samen zorgen voor de balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Hiermee sorteren we voor op het wezen van de nieuwe Omgevingswet: waar de overheid een andere, faciliterende rol heeft, en waarin participatie van burgers en bedrijven wordt aangemoedigd. Van burgers, bedrijven én van onze eigen medewerkers wordt meer eigen verantwoordelijkheid verwacht; maar waar het vertrouwen wordt geschaad, is het eveneens de taak van de omgevingsdienst om stevig de grenzen te bewaken en handhavend op te treden.

2.2 Relevante ontwikkelingen

Voor een goede taakuitvoering door de ODZOB is het belangrijk dat problemen en ambities in de fysieke leefomgeving in beeld zijn en dat rekening wordt gehouden met landelijke, provinciale en regionale omgevingsfactoren. De hierna beschreven ontwikkelingen zijn het meest relevant voor de taken die de ODZOB uitvoert voor de deelnemers.

2.2.1 Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH

Op 14 april 2016 is de Wet VTH in werking getreden. Het doel van deze wet is een veilige en gezonde leefomgeving, door het bevorderen van de kwaliteit en samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. De wet is een invulling van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van handhaving te

¹ Het concernplan is op 25 september 2014 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. In 2018 zal door het nieuw te formeren AB een nieuw concernplan 2018-2021 worden vastgesteld.

komen. Zo wordt het basistakenpakket van de omgevingsdiensten wettelijk verankerd en worden gemeenten en provincies verplicht een verordening kwaliteit VTH te hebben.

De VNG en het IPO hebben daarom een modelverordening kwaliteit VTH opgesteld. De gemeenteraad heeft met dit model een handvat bij het opstellen van een gemeentelijke verordening over de kwaliteit van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De verordening gaat over alle Wabo-taken en bevat output- en outcomedoelen.

Met deze wet is ook de wettelijke basis van het nieuwe VTH-stelsel verankerd. Het nieuwe VTH-stelsel, dat vanaf 2010 samen door alle provincies en gemeenten is opgebouwd, bevat een landelijk dekkend stelsel van 29 omgevingsdiensten. In deze diensten vindt de uitvoering van in elk geval de basistaken plaats.

In opdracht van het ministerie van I en M heeft bureau Berenschot een evaluatie van de wet VTH uitgevoerd. De hoofdconclusie is dat het stelsel van Omgevingsdiensten staat en niet meer is weg te denken. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- investeer op kwaliteit;
- betrek de OD's bij de beleidscyclus en
- zorg voor transparantie;

Opvallend is dat bij de aanbeveling voor de verbetering van de kwaliteit expliciet wordt vermeld dat dit niet gezocht moet worden in aanscherping van de kwaliteitscriteria. Het bureau adviseert een systeem van collegiale toetsing of een commissie van experts die toeziet op de kwaliteit.

Er moet een balans ontstaan tussen standaardisatie en maatwerk. De balans bestaat naar onze mening uit standaardisatie voor alle reguliere VTH-taken en maatwerk voor bestuurlijke prioriteiten.

De Omgevingswet zal een grote impact hebben op de Omgevingsdiensten. Berenschot beveelt de Omgevingsdiensten aan om zich actief voor te bereiden op de Omgevingswet en hun meerwaarde te presenteren aan de deelnemers zodat er een actieve samenwerking ontstaat.

Naast voorgenoemde wet is sinds 1 juli 2017 het Besluit Omgevingsrecht (Bor) van kracht. In de AMvB is vastgelegd wat basistaken zijn. Ook worden daarin eisen gesteld aan de beleidscyclus, dienen bevoegde gezagen te komen tot een gezamenlijk uitvoeringsniveau van de basistaken en de uitkomst daarvan te monitoren.

De impact van de Bor is voor zowel ODZOB als de deelnemers aanzienlijk: de discussie over wat wel en niet basistaken zijn, is afgerond, en deelnemers zullen de komende periode om die reden extra taken overdragen aan de ODZOB. De formatie van de ODZOB zal daardoor groeien (aanvullend aan de jaarlijkse groei in verzoektaken). Ook zullen deelnemers in de ODZOB samen met de dienst op diverse terreinen regionaal uitvoeringsbeleid dienen vast te stellen; voorbereiding hiervan geschiedt in het Algemeen Bestuur (AB), en vervolgens zullen de bevoegde gezagen ieder afzonderlijk het regionale beleid dienen vast te stellen. Dat betekent dat de agenda's van de colleges van B&W en GS steeds vaker gevoed zullen worden met stukken die zijn voorbereid in het AB van de ODZOB.

2.2.2 Omgevingswet

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft een grote impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium en grote gevolgen voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering. De nieuwe datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is bekend, dit wordt 1 januari 2021.

De herziening vraagt om regionale afstemming en samenwerking. De ODZOB wil zich graag samen met de deelnemers in de GR en de andere betrokken partners, waar onder de Metropoolregio Eindhoven (MRE), GGD en VRBZO, voorbereiden op de komst van de wet. De ingezette koers zal dan ook worden gecontinueerd ongeacht de wijziging van de datum van invoering.

De Omgevingswet beoogt een vergaande integratie tussen milieu, ruimtelijke ordening, gezondheid en veiligheid. Samen met de GGD, de Veiligheidsregio beschikt de Omgevingsdienst over informatie en kennis die van belang is bij het opstellen van omgevingsvisies en omgevingsplannen van de deelnemers. In samenwerking met de andere gemeenschappelijke regelingen moet deze informatie en kennis ten dienste staan van onze deelnemers.

De visie met betrekking tot de Omgevingswet is verwoord in het concernplan. De ODZOB zal op de Omgevingswet voorbereid zijn om ook in de toekomst het basistakenpakket en de verzoektaken goed uit te kunnen voeren en de deelnemers in de GR te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van de nieuwe wet. Daarvoor is het nodig dat de deskundigheid over de Omgevingswet de komende tijd wordt vergroot. Door kennis tijdig te bundelen wordt versnippering voorkomen en kunnen we gezamenlijk schaalvoordeel behalen en bouwen aan kwaliteit. Daar waar deelnemers in de GR dat verzoeken, zal de ODZOB voorbereidingen treffen om (vooraf) invulling te geven aan de taken van de wet.

De invoering van de Omgevingswet rust op een belangrijke pijler: de invoering van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO, voorheen genoemd de Laan van de Leefomgeving). In 2024 dient alle relevante beschikbare informatie (wet- en regelgeving én actuele data) over de leefomgeving met één klik op de kaart beschikbaar te zijn via het Digitale stelsel. Omgevingsdiensten hebben een belangrijke rol voor het aanleveren van informatie die voortvloeit uit de uitvoering van het basistakenpakket. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet het digitale stelsel in elk geval het huidige dienstverleningsniveau hebben plus een eerste verbeterstap. Verder is afgesproken dat de overheden minimaal een half jaar de tijd hebben om zich in te werken in de nieuwe digitale werkwijzen. Dat betekent dat de ondersteuning voor de systemen uiterlijk een half jaar voor inwerkingtreding van de klaar moet zijn.

2.2.3 Verbod op asbestdaken 2024

Vanaf 2024 zijn asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht verboden. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Nadruk van het project “verwijdering van asbestdaken” ligt op stimulering van een spoedige en vrijwillige verwijdering.

Om de doelstellingen voor 2024 te behalen is enerzijds een vergroting van de saneringscapaciteit met een factor 3 á 4 noodzakelijk en anderzijds het ontzorgen, dereguleren, communiceren en stimuleren om de eigenaren te verleiden om te gaan saneren. Met stimulering wordt beoogd illegale verwijdering en stortingen te verminderen.

2.2.4 Klimaat en energie

De klimaatop in Parijs (2015) heeft laten zien dat de urgentie om extra stappen te zetten tegen klimaatverandering nu groter is dan ooit. Afgesproken is dat de landen de wereldwijde klimaatopwarming tot 2100 beperkt willen houden tot 1,5 graad ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. Intensivering van energiebesparing, en het vergroten van het aandeel duurzaam opgewekte energie (van fossiele energie naar duurzame energieopwekking) zijn belangrijke speerpunten van overheden.

Daarnaast is in het Energieakkoord 2013 vastgelegd dat gemeenten en provincies prioriteit moeten geven aan de handhaving van de energiebesparingsverplichtingen in de Wet milieubeheer. De wetgeving rond energiebesparing bij bedrijven wordt steeds verder uitgebreid: zogenoemde erkende maatregelen zijn vastgesteld, er geldt een verplichting voor het opstellen van energieaudits (in het kader van de EED) en er komt een Energie Prestatie Keuring (EPK). Hierdoor kan de ODZOB gericht toezicht houden op de bedrijven

die nog niet voldoen aan de energiebesparingsplicht van het Activiteitenbesluit. Het aspect energie wordt geïntegreerd in de reguliere werkzaamheden van de ODZOB. Aanvullend kunnen de toezichthouders een bedrijf van extra informatie voorzien over energiebesparing en eventuele financieringsmogelijkheden om bedrijven te stimuleren verder te gaan met energiebesparing dan wettelijk vereist is. De kennis die de ODZOB opdoet kan zij delen met haar deelnemers.

Bij implementatie van de omgevingswet ondersteunt de ODZOB gemeenten bij de kansen die de invoering biedt voor een ambitie op energieneutraliteit. De provincie Noord-Brabant heeft aan regio Zuidoost-Brabant de uitdaging voorgelegd om als eerste regio van Nederland, dan wel voor Noord-Brabant energieneutraal te worden. Door een pilot energietransitie te koppelen aan de implementatie van de omgevingswet is al een goede start gemaakt. De verwachting is dat hier meer projecten uit voort komen. De ODZOB kan, als verzoektaak, gemeenten ondersteunen met het opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie en uitvoeringsprogramma en uitvoering daarvan.

Klimaat en energie krijgen bij steeds meer gemeenten aandacht in hun beleid, bijvoorbeeld als onderdeel van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie en uitvoeringsprogramma. De ODZOB biedt gemeenten invulling en uitvoering om klimaatdoelstellingen te realiseren door middel van toezicht, vergunningverlening en handhaving.

De ODZOB ondersteunt 18 gemeenten bij energiemonitoring, waardoor gemeenten inzicht krijgen in hun verbruik en eenvoudig besparingen kunnen signaleren. Mogelijk kunnen meerdere partijen, zoals scholen, hier gebruik van maken.

2.2.5 Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid

Brabant streeft ernaar in 2020 tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa te behoren. Met respect voor de leefomgeving (natuur en milieu én voor gezondheid) en welzijn van dieren. De belangrijkste ontwikkelingen in de landbouw die van belang zijn voor onze VTH-taken vloeien voort uit de Transitie Zorgvuldige Veehouderij (TZV) en de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood 2020 (UBA) (wordt momenteel geactualiseerd). In juli 2017 heeft de Provincie Noord-Brabant maatregelen getroffen die de TZV moeten versnellen. Deze hebben o.a. betrekking op mestverwerking, het sneller aanpassen van oude stallen en het reguleren van de veedichtheid (d.m.v. staldering). Een pakket van voorzieningen wordt ontwikkeld om veehouders te helpen de juiste keuzes te maken en concrete stappen te zetten (flankerend beleid). Het toewerken naar een zorgvuldige veehouderij is benoemd als speerpunt van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht.

Gezondheid is een zorgpunt voor veel omwonenden van veehouderijen. Vooral sinds de plannen voor Landbouw Ontwikkelingsgebieden (LOG's) en uitbraken van dierziekten en de gevolgen hiervan voor mensen (bijvoorbeeld Q-koorts). Volksgezondheid is daarom een steeds belangrijker onderwerp bij de beoordeling van een voorgenomen ontwikkeling van een veehouderij. Resultaten van gezondheidsonderzoeken vormen hiervoor de basis. Veehouderij en volksgezondheid maakt onderdeel uit van voornoemd speerpunt van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht.

Het samen met alle betrokken en belanghebbende partijen (bedrijven, burgers en overheid) zoeken naar oplossingen voor ervaren knelpunten blijkt te kunnen leiden tot milieuwinst en draagvlak. De implementatie van door het urgentieteam opgedane ervaringen binnen de VTH-taakuitvoering heeft blijvende aandacht nodig. Het gaat hierbij niet alleen om het oplossen van knelpunten, maar vooral om het voorkomen van nieuwe knelpunten.

Voor de ODZOB betekent het verder dat zal worden ingespeeld op de toenemende kennisbehoefte van deelnemers op het gebied van veehouderij en volksgezondheid. Hiervoor wordt vooral het bestaande Agrofood-werkverband benut, dat inmiddels is uitgebreid tot (bijna) alle deelnemers.

2.2.6 Wet private kwaliteitsborging

Op 11 juli 2017 heeft de Eerste Kamer besloten de stemming over de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen uit te stellen; toegezegd is dat deze niet voor 1 januari 2019 in werking zal treden, zodat er meer ruimte is voor implementatie en voorbereiding op het nieuwe stelsel.

Wat dit uiteindelijk voor de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen gaat betekenen is onduidelijk. De vraag is niet alleen in welke vorm, maar ook of de wet überhaupt nog ingevoerd gaat worden. Tot die tijd blijft het beoordelen van een aanvraag bouwen aan de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit (zowel voor als na vergunningverlening) een taak van het bevoegd gezag.

Hierdoor verandert er ook niets aan de manier waarop de ODZOB nu invulling geeft aan de uitvoering van deze verzoektaak.

2.2.7 Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente

In de voorgaande jaren zijn er pilots uitgevoerd met ketentoezicht op grondstromen. Door het informatie gestuurd, risicogericht werken en met beschouwing van de (gehele) keten komen problemen c.q. knelpunten in beeld die met de huidige systematiek van toezicht houden en handhaven nog nooit eerder zijn opgevallen. Bij het huidige traditionele bodemtoezicht controleert de ODZOB een klein deel van de keten bij bedrijven die zich over het algemeen keurig aan de daarvoor geldende regels houden. De pilot ketentoezicht laat zien dat er nog steeds criminaliteit aanwezig is. Door het traditionele bodemtoezicht zo spoedig mogelijk om te vormen naar informatie gestuurd- en naar ketentoezicht, gericht op crimineel gedrag, krijgen we grip op de gehele grondstromenketen.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat de bevoegdheid die nu bij de Provincie ligt voor de Wet Bodembescherming over naar de gemeenten. De ODZOB voert nu de opdracht van provincie Noord-Brabant uit in het gebied van zowel Noordoost- als Zuidoost-Brabant. De verschuiving van de bevoegdheid heeft grote impact op het werk van de ODZOB. We moeten samen met de ODBN en de gemeenten in zowel Noordoost- als Zuidoost-Brabant afspraken maken over de uitvoering van deze taken na inwerkingtreding van de Omgevingswet. De ODZOB wil deze taken voor het gehele gebied blijven uitvoeren en zal opdrachten moeten krijgen van alle afzonderlijke gemeenten ook in het gebied van de ODBN.

2.2.8 Wet natuurbescherming

De wet natuurbescherming regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden. De Wet Natuurbescherming is een samenvoeging van de drie bestaande wetten: Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Bevoegdheden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving die tot de invoering van de Wet natuurbescherming nog bij het rijk lagen, zijn overgedragen aan de provincie.

De provincie is bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen, het toezicht en de handhaving (VTH-taken) van de Wet natuurbescherming. De Omgevingsdienst Brabant Noord verleent namens de provincie deze vergunningen. Toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming wordt namens de provincie uitgevoerd door de drie omgevingsdiensten, voor zover het gaat om bedrijven binnen hun werkgebied en het provinciale takenpakket. Daarbuiten voert de Omgevingsdienst Brabant Noord deze taken uit. Naast de provincie hebben ook gemeenten een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Als mogelijk sprake is van activiteiten met negatieve effecten op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten en/of een Natura 2000-gebied, dan dient een natuurtoets deel uit te maken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning. Als blijkt dat er inderdaad negatieve effecten op beschermde soorten optreden dan dient een ontheffing of vergunning volgens de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. De ODZOB ondersteunt gemeenten en de provincie bij het uitvoeren van de werkzaamheden die gevolgen hebben voor gebieden en soorten die beschermd zijn in de Wet natuurbescherming op het gebied van advisering, vergunningverlening, toezicht en handhaving.

2.2.9 Specifieke provinciale, regionale en lokale ontwikkelingen

Bij het stellen van prioriteiten en het definiëren van ambities, is de ODZOB volgend op de ambities en prioriteiten van de deelnemers. Zo heeft de provincie Noord-Brabant een bestuursakkoord 2015-2019 vastgesteld, waarin ambities zijn geformuleerd op het gebied van verduurzaming en vergroening: de provincie streeft naar een agrofoodsector die maatschappelijk geaccepteerd en gewaardeerd wordt, diervriendelijk produceert, past in zijn natuurlijke omgeving en geen onaanvaardbare gezondheidsrisico's met zich mee brengt. Ook zet de provincie in op het versnellen van de vergroening en verduurzaming van de Brabantse economie en op vermindering van emissies naar bodem, water en lucht.

Ook de deelnemende gemeenten hebben ieder zo hun ambities die relevant zijn voor het werkpakket van de ODZOB: denk aan de ontwikkeling van omgevingsplannen c.q. omgevingsvisies en de ontwikkelingen in het buitengebied in relatie tot gezondheid. Met het Besluit omgevingsrecht (is wettelijk vastgelegd welke taken basistaken zijn. De colleges die deelnemen in de gemeenschappelijke regeling, moeten hiervoor in gezamenlijkheid een uniform beleid voor de uitvoering en handhaving van tenminste de basistaken door de omgevingsdienst opstellen.

In maart 2018 vinden gemeenteraadsverkiezingen plaats. Dat betekent dat de ODZOB een nieuw Algemeen Bestuur en een nieuw Dagelijks Bestuur zal krijgen. Mogelijk leiden andere politieke prioriteiten dan tot andere accenten in de speerpunten van en de taakuitvoering door de ODZOB in 2019.

In de loop van 2018 wordt ook meer duidelijk over eventuele gemeentelijke herindelingen in de regio (Kempen, stedelijk gebied). Dat kan impact hebben op de toekomstige bestuurlijke en financiële verhoudingen binnen de GR ODZOB.

2.3 Waar zet de ODZOB op in

2.3.1 Inleiding

Zorgdragen voor een veilige en gezonde leefomgeving en rekening houdend met voornoemd scala aan ontwikkelingen kan alleen in nauwe samenwerking tussen de deelnemers onderling en met de ODZOB. Als strategisch partner en als uitvoeringsorganisatie willen wij invulling geven aan Samen meer waarde door:

- onze deelnemers te ontlasten;
- onze brede kennis en onafhankelijke positie centraal te stellen;
- vanuit een dienstverlenende houding te werken;
- alert te zijn op politiek gevoelige dossiers en lokale verhoudingen;
- vanuit mogelijkheden te denken en het helpen realiseren van initiatieven.

De koers van de ODZOB, zoals vastgelegd in het concernplan kan in drie ambities worden samengevat: samenwerking, kwaliteit en één regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van VTH-taken. Hier is aan toegevoegd: samen zorgen voor de balans tussen ondernemen en een gezonde en veilige leefomgeving.

2.3.2 Samen meer waarde

De ODZOB is een dienst van en voor de deelnemers. De dienst streeft naar een hoge mate van samenwerking en co-makership. Kernbegrippen daarbij zijn wederzijds vertrouwen, langdurige en intensieve samenwerking en afstemming van de bedrijfsprocessen. Burgers en bedrijven in de regio krijgen zo te maken met één loket en met een integrale doelgerichte benadering vanuit de overheid. Door samenwerking tussen deelnemers en ODZOB uit te bouwen worden schaalvoordelen behaald. Dit leidt tot efficiencyverbetering en kostenbesparing voor zowel deelnemers als ODZOB.

Door werkconferenties (ambtelijk en bestuurlijk) te organiseren wordt de samenwerking gestimuleerd en wordt er kennis gedeeld en gewerkt aan het uitstippelen van een gezamenlijke koers. Er zijn veel

organisaties werkzaam op de beleidsterreinen van de fysieke leefomgeving. Bijvoorbeeld: Veiligheidsregio, waterschappen, OM, Politie, GGD, MRE, andere OD's. Afstemming en samenwerking met deze organisaties krijgt steeds beter vorm.

De ODZOB neemt deel aan provinciaal en landelijke overleg van omgevingsdiensten met als resultaat een betere samenwerking, afstemming en uitwisseling van kennis en informatie.

De ODZOB legt verbanden tussen onderdelen van de fysieke leefomgeving. In het netwerk worden partijen samengebracht. De kennis die wordt opgedaan tijdens de samenwerking wordt effectief ingezet voor de deelnemers.

Om de onderlinge samenwerking verder te optimaliseren wordt, mede naar aanleiding van het Arenarapport, ingezet op het verbeteren en versterken van communicatie door middel van werkconferenties, raadsinformatiebijeenkomsten op verzoek, ODZOB on Tour, ODZOB ontmoet (informatieavonden), informatiebijeenkomsten samen met de andere GR'en in de regio en deelnemerstevredenheidsonderzoek.

De aanwezige kennis en landelijke invloed op het gebied van landbouw, agrofood en leefbaar platteland zullen in het belang van alle partners worden benut. De ODZOB heeft een duidelijke positie als kenniscentrum behouden en zal deze positie verder uitbouwen. Vanuit de basistaakuitvoering worden door innovatie en samenwerking oplossingen gezocht en gefaciliteerd voor de problemen van het landelijk gebied: om goed te wonen, werken en recreëren.

2.3.3 Kwaliteit

Kwaliteit is het bestaansrecht van de ODZOB. Primair betekent dat permanent investeren in de kennis, kunde en competenties van onze medewerkers. De ODZOB zet de juiste medewerker op de juiste plek. Er is veel kennis aanwezig bij ODZOB-medewerkers. Door het combineren van de kennis van afzonderlijke specialisten tot een integrale beoordeling of een integraal advies zal de kwaliteit toenemen. In de voorbereiding op de Omgevingswet zullen we ook initiatieven nemen om de kennis van de ODZOB specialisten te combineren met lokale kennis bij de deelnemers.

Kwaliteit betekent ook flexibiliteit: de organisatie moet soepel kunnen inspelen op nieuwe vragen en opgaven; om die reden blijft een flexibele schil noodzakelijk. De gewenste omvang daarvan zal gedifferentieerd zijn per vakgebied; wat die omvang moet zijn, wordt bepaald met behulp van de analyses uit de strategische personeelsplanning SPP, de eisen die worden gesteld in de kwaliteitscriteria en analyses uit verwacht werk/budget. Van medewerkers wordt verantwoordelijkheidsgevoel en eigenaarschap verwacht.

Daarnaast is samenwerking erg belangrijk. Afspreken en aanspreken blijven belangrijke waarden binnen de organisatie. De proceskwaliteit mag niet achterblijven. We Borgen kwaliteit door processen te standaardiseren en optimaliseren. De kwaliteit van de geleverde producten en het gevolgde proces zal intern maar wellicht ook door een externe commissie, deelnemers of andere OD's worden ge-audit. De kwaliteit van de informatie die de ODZOB genereert en deelt met anderen (met deelnemers maar ook Inspectievier Milieu en ketenpartners), vergt ook de komende periode een forse inspanning.

Het slim en innovatief gebruiken van informatie ten behoeve van informatiegestuurde handhaving en het maken van omgevingsanalyses zorgen voor veel meer kwaliteit en diepgang in het reguliere VTH-werk. De capaciteit van de ODZOB kan op die manier slimmer en efficiënter worden ingezet. Investerings in de ICT-omgeving zullen onvermijdelijk zijn.

2.3.4 Eén regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van VTH taken

Bij de uitvoering van het werk door de omgevingsdiensten is de toepassing van het zogeheten Level Playing Field (LPF) van belang: de overheid, en daarmee elke omgevingsdienst, dient iedere burger en elke instelling in gelijke situaties op gelijke wijze te behandelen. Rechtsgelijkheid is daar een onderdeel van.

Het gaat dan om een uitvoeringsniveau Bor de kwaliteit en de veiligheid van de leefomgeving voldoende waarborgt.

De aankomende Omgevingswet geeft hieraan een nieuwe dimensie door de mogelijkheid om meer gebiedsgericht te bepalen. Om te komen tot de juiste kaders wordt het meer een proces met betrokkenen; bedrijven, burgers en overheid.

Integratie van uitvoering van vergunningverlening en handhaving op het terrein van de fysieke omgeving (bouwen/milieu/brandveiligheid/APV etc.) leidt tot meer efficiency en doelgerichtheid. Bestuurders worden beter in staat gesteld om prioriteiten te stellen.

De huidige situatie is dat gemeenten en provincie bij hun VTH-taakuitvoering een verschillende en sterk gedifferentieerde inzet plegen, niet of slechts beperkt gerelateerd aan de mate van risicoreductie. Dit terwijl voor de hele regio voor vergelijkbare gevallen een gelijke mate van risicoreductie zou moeten gelden. Het uiteindelijk bereiken van een (minimaal) adequaat uitvoeringsniveau in de regio staat hierbij voorop. Echter, deregulering, het deels ontbreken van en mutaties in het bedrijvenbestand, bezuinigingen, nieuwe regelgeving vanuit Europa en een sterk wisselend (uitvoerings)beleid per gemeente, c.q. provincie zijn oorzaken die het realiseren van een minimaal adequaat uitvoeringsniveau onder druk zetten. Dat vraagt daarom grote aandacht. Het streven is om via een groeimodel, samen met onze deelnemers, toe te werken naar één efficiënte Big-8 voor de regionale VTH-taken, op basis van één regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau.

2.3.5 Aandachtsgebieden 2019

Naast en vanuit de uitvoering van alle VTH-taken betekenen de in 2.2 genoemde ontwikkelingen en de ambities geformuleerd in het concernplan voor de ODZOB de volgende aandachtsgebieden voor 2019:

- Omgevingswet:

De Omgevingswet verbindt het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit met het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Het leidend principe van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is hier van afgeleid, namelijk: *SAMEN zorgen voor een balans tussen ondernemen en een veilige & gezonde leefomgeving*. De kernwaarde in één woord is: *Omgevingskwaliteit*. Samenwerking bij de Omgevingswet is een sleutelwoord. ODZOB werkt niet alleen, maar in partnership met alle deelnemers en de collega gemeenschappelijke regelingen GGD, VRBZO en Metropoolregio, waarbij elke partner vanuit zijn eigen specifieke rol en deskundigheid bijdraagt aan een netwerkorganisatie ter invulling van taken die in het teken staan van het gemeenschappelijke doel van de Omgevingswet. En dat doel is: Het bereiken van een optimale omgevingskwaliteit, waarin duurzaamheid, veiligheid en gezondheid kernwaarden zijn en waarbij maatschappelijk functies kunnen worden vervuld op een wijze waarop de omgevingskwaliteit duurzaam geborgd is.

Afgelopen jaren lag het accent bij de ODZOB op verdieping en het aangaan van samenwerking, alsmede van 'learning by doing' door het verder uitwerken en uitvoeren van leertrajecten en pilots. Een opgestelde impactanalyse geeft op strategisch niveau een kader voor de te maken keuzes en de uit te voeren acties. De impactanalyse wordt in 2019 verder uitgewerkt als basis voor het plan van aanpak/implementatieplan. De bedrijfsvoering en de werkprocessen werden onder de loep genomen om te bepalen welke maatregelen nodig zijn voor een goede uitvoering van de Omgevingswet. In combinatie met een opleidings- en trainingstraject moet dit er voor zorgen dat de ODZOB medio 2019 klaar is voor de Omgevingswet, ongeacht de datum van de invoering. Anderzijds zal de dienst voorsorteren op het Digitale stelsel en alle informatie over fysieke leefomgeving ontsluiten. Daartoe loopt momenteel een pilot met enkele gemeenten, en bij goed resultaat zal deze worden aangeboden aan alle deelnemers. Investerings zijn nodig voor het aanpassen van de ICT, een upgrade van de huidige VTH-applicatie SquitXO, voor opleiding en training alsmede voor het verder aanpassen van de manier van werken, de bedrijfsvoering en de werkprocessen.

Ook zal er aandacht uitgaan aan het aanhaken op het ruimtelijke spoor. Vanuit een integrale benadering dienen de vakgebieden milieu en bouwen tijdig verbonden te worden aan de ruimtelijke

processen. Zo kan aan de voorkant kaderstelling plaats vinden. Hier wordt wetgeving functioneel ingezet aan de voorzijde van het initiatief.

- **Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid**

In 2017 zijn werkgroepen gestart om te komen tot regionaal uitvoeringsbeleid conform BOR. Een voorbeeld is het door het AB vastgestelde Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht (ROK Milieutoezicht). In 2018 zal dit voor alle basistaken van de ODZOB geborgd moeten zijn. Het doel voor 2018 is tevens dat de werkprocessen en werkinstructies worden aangepast om conform het regionaal vastgestelde beleid te werken. Verder loopt het verbeterplan Kwaliteitscriteria voor wat betreft kritieke massa en opleiding en werkervaringseisen door naast de procescriteria. In 2018 zullen de acties opgenomen in dit plan voor 2018, uitgevoerd worden.

Het ROK Milieutoezicht zal vanaf 2018 binnen onze regio worden gehanteerd als toezichtstrategie voor het uitvoeringsprogramma toezicht milieu (Wabo), in ieder geval voor de basistaken van de ODZOB. Voor 2018 heeft dit geen financiële consequenties voor de deelnemers; het regionale uitvoeringsprogramma voor 2018 zal worden gebaseerd op de bestaande budgetten per deelnemer. In 2018 wordt een systematiek met kengetallen ter besluitvorming voorgelegd die de budgettering van de basis- en (overgedragen) plustaken voor elke deelnemer bepaalt op basis van een zo actueel mogelijk inrichtingenbestand. Dit kan inhouden dat sommige deelnemers vanaf 2019 hun budget moeten verhogen en dat sommige deelnemers budget zullen overhouden. De toezichtlast als gevolg van het verwijderen van de asbestdaken zal bij de ODZOB in 2019 – 2024 toenemen.

- **Asbestdaken:**

De risico's met betrekking tot het in bezit hebben van een asbestdak nemen zowel voor de eigenaar als voor de omgeving sterk toe. Verzekeraars hebben hun polisvoorwaarden dusdanig veranderd dat mensen en bedrijven over het algemeen onvoldoende verzekerd zijn. Ook zijn veel daken zo oud dat bij nog langer wachten risicovolle en kostenverhogende situaties ontstaan. Inzetten op stimuleren van spoedige verwijdering en anderzijds op preventief toezicht en daar waar noodzakelijk handhaving, zal de totale hoeveelheid kosten die gemeenten kwijt zijn aan het asbestdakenverbod sterk verminderen. De toezicht- en handhavinglast als gevolg van het verwijderen van de asbestdaken zal bij de ODZOB in 2019 toenemen.

- **Intensivering van het bodemtoezicht:**

De ODZOB merkt in de praktijk dat creatieve manieren worden ontwikkeld om het bodemtoezicht te vermijden en daarmee activiteiten plaatsvinden die ontoelaatbaar zijn. In sommige gevallen leidt dit tot bodemverontreiniging, hetgeen kostbaar is om op te ruimen. Ook kunnen voor de gezondheid van mensen en dieren onacceptabele situaties ontstaan. De transitie van taakgericht naar probleem/outcome gericht handhaven met instrumenten als informatiegestuurd, risicogericht handhaven en ketentoezicht is effectiever dan het traditionele handhaven en zal tot meer resultaten leiden. Deze aanpak vergt van alle betrokken partijen een andere inzet. In 2017 is een werkgroep Besluit bodemkwaliteit gestart om voor Zuidoost-Brabant tot een goede eenduidige werkwijze voor dit deel van het bodemtoezicht te komen. Een geheel integrale aanpak van het bodemtoezicht is het doel wat we voor ogen hebben en wat we noodzakelijk achten om de grote risico's die gemeenten en provincie lopen zo goed als mogelijk voor te zijn.

- **Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid:**

Speerpunten op dit terrein zijn:

- Het voorkomen van (toenemende) gezondheidseffecten rond veehouderijen. Op basis van (vervolg)onderzoeken Veehouderij en gezondheid Omwonenden (VGO) en endotoxinen wordt aandacht besteed aan:
 - Het aanpassen en actualiseren van het Endotoxine toetsingskader dat wordt gehanteerd voor de vergunningverlening en de doorwerking daarvan voor ruimtelijke plannen.
 - Nieuwe inzichten die van belang zijn voor het heroverwegen van het geitenmoratorium dat sinds 7 juli 2017 is opgenomen in de Verordening ruimte Noord-Brabant.

- Bedrijfsgerichte maatregelen en technieken welke bijdragen aan het verminderen van de uitstoot van fijn stof, endotoxinen en/of andere stoffen uit stallen die van belang zijn voor de volksgezondheid. Het toepassen van de 'Best beschikbare technieken' bij de vergunningverlening is het uitgangspunt. Leidraad daarbij zijn de emissiereductie doelen die het Rijk in een brief van 1 juni 2017 aan de Tweede kamer heeft geformuleerd (Plan van aanpak emissievermindering).
- o Het implementeren van het provinciale beleid m.b.t. (de versnelling van) de Transitie Zorgvuldige Veehouderij. Doel is de verduurzaming van de veehouderij te faciliteren door het uniform hanteren van de provinciale regels binnen de VTH-taakuitvoering.
- o Per 1 januari 2018 start de uitvoering van het provinciale project Intensivering toezicht veehouderij. Voor de hieraan deelnemende regiogemeenten worden een groter aantal (en meer integrale) controles uitgevoerd. Dit project moet bijdragen aan verbetering van het naleefgedrag en daarmee aan het herstel van vertrouwen tussen burgers – veehouders – overheid.
- Klimaat en energie:

Speerpunten op dit terrein zijn:

 - o Energiebesparing concretiseren in vergunningen en meenemen bij reguliere controles, indien noodzakelijk energiebesparing door middel van handhaving.
 - o Pilots met implementatie van de omgevingswet bij grootschalige duurzame energieopwekking (o.a. windenergie, mestvergisting en zonnevelden).
 - o Op verzoek van gemeenten advisering bij het meenemen van duurzaamheid in Omgevingsvisie en Omgevingsplan, opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie en uitvoeringsprogramma en uitvoering daarvan.
 - o De ODZOB als organisatie CO₂-neutraal inrichten.
 - o Het organiseren van kennisdeling tussen de 21 gemeenten en provincie rondom bovenstaande vier items.

Deze speerpunten dragen bij aan het realiseren van energiebesparing, duurzame energie opwekking en CO₂ reductie, om de transitie naar een duurzame energievoorziening te maken. Door het implementeren van de omgevingswet krijgen belanghebbenden meer mogelijkheden om te participeren in de beleidsvorming.
- Beleidsrijke uitvoeringsinformatie:

De ODZOB kan deelnemers beleidsrijke uitvoeringsinformatie verschaffen ten behoeve van de beleidscyclus (Big 8). Door te investeren in datakwaliteit, uitbouw informatiegestuurde handhaving en kwalitatieve rapportages, aan de hand waarvan:

 - o strategische en tactische doelen en handhavingsprioriteiten kunnen worden opgesteld, die leiden tot een handhavingsstrategie en werkwijze die in de praktijk wordt gebracht;
 - o informatie wordt verzameld, vastgelegd en uitgewisseld;
 - o door monitoring en analyse van de verzamelde informatie inzicht in het effect van de handhaving wordt verkregen en in hoeverre de gestelde doelen zijn bereikt;
 - o zo nodig doelen kunnen worden bijgesteld en nieuwe handhavingsprioriteiten en werkwijzen kunnen worden bepaald;
 - o op operationeel niveau de geanalyseerde informatie (de informatieproducten) direct kan bijdragen aan het efficiënt uitvoeren van het handhavingsproces.
- Ogen en oren in het veld:

In het kader van deregulering treedt de overheid meer terug ten aanzien van regels en toezicht. Toch zijn er veel misstanden die de overheid moet aanpakken. Er is bijvoorbeeld meer aandacht nodig voor ondermijnende criminaliteit. Grote problemen zijn o.a. drugsafvaldumpingen en criminaliteit in verloederde recreatieparken en leegstaande gebouwen.

Door de gebundelde kennis van onder meer Belastingdienst, Omgevingsdienst, Openbaar Ministerie en Regionaal Informatie- en Expertisecentrum is er nu bestuurlijke aandacht voor de ondermijnende criminaliteit. In dit kader zien gemeentelijke BOA's nu al veel in het buitengebied. Ze zijn onze ogen en

oren. Hun kennis en ervaring kunnen we veel beter benutten, ook in samenwerking met andere partijen. De ODZOB wil de oor- en oogfunctie de komende jaren verder uitbouwen. De bewustwording en signaalfunctie bij alle medewerkers van de ODZOB of ambtenaren binnen de regio om goed op bepaalde zaken te letten, ook buiten werktijd, zou veel kunnen bijdragen misstanden eerder in beeld te krijgen. Dit vereist een training in het signaleren en herkennen van verdachte situaties.

- **Actuele bedrijfsgegevens**

Het actueel houden van de relevante bedrijfsgegevens is een aandachtspunt voor de ODZOB. Bij vergunningaanvragen en tijdens controles worden bedrijfsgegevens verzameld en vastgelegd. Doordat de frequentie van deze contactmomenten laag is zijn deze gegevens niet altijd actueel. Nagedacht wordt over een werkwijze waarbij bedrijven zelf de relevante bedrijfsgegevens kunnen bijhouden in de systemen van de ODZOB, zodat zij deze zelf tussentijds kunnen actualiseren. Actuele bedrijfsgegevens zijn voor diverse overheidsinstanties van belang om snel inzicht te hebben in de situatie ter plaatse. Denk bijvoorbeeld aan welke gevaarlijke stoffen aanwezig zijn bij brand.

2.3.6 Uitvoering van de taken

Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en het collectief programma op het gebied van de fysieke leefomgeving. De in hoofdstuk 2.2 genoemde ontwikkelingen en de op basis van de ontwikkelingen genoemde aandachtspunten komen tot realisatie binnen de uitvoering van taken.

Het volume aan opdrachten van deelnemers neemt jaarlijks toe; niet alleen doordat diverse deelnemers nu de laatste basistaken zullen overdragen, maar ook in de sfeer van de verzoektaken. Diverse deelnemers leggen principieel alle opgaven in het domein van de fysieke leefomgeving, waar zij zelf geen capaciteit voor hebben (of waar zij niet kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria), bij de ODZOB neer als “preferred supplier”. Enerzijds omdat zij erop vertrouwen dat ODZOB de benodigde expertise in huis heeft en omdat medewerkers van ODZOB vertrouwd zijn met de maatschappelijke opgaven van de betreffende deelnemer (“weten wat er speelt”), maar ook omdat inkopen bij ODZOB betekent dat aanbestedingstrajecten niet nodig zijn. De verwachting is dat de beweging die 4 Kempengemeenten hebben ingezet, namelijk overheveling van verzoektaken van ODZOB naar de eigen samenwerkingsorganisatie, niet op grote schaal navolging zal vinden in de regio. Voorwaarde is uiteraard wel dat ODZOB constant blijft investeren in kwaliteit en in de samenwerkingsrelatie met de deelnemers. De groei aan opdrachtvolume leidt tot een verwachte groei van de formatie (vast en flexibel tezamen) tot ca. 200 fte. De ODZOB heeft niet de ambitie om daar bovenop nog meer te groeien; een omvang van 200 fte is de ideale maat waarbij de organisatie “plat” georganiseerd kan blijven, de lijntjes kort zijn, en de bedrijfsvoering efficiënt ingericht kan worden.

De groei in opdrachtvolume leidt wel tot herijking van de werkafspraken die met de deelnemers zijn gemaakt over de wijze van uitvoering van taken. Inmiddels hebben de 22 deelnemers een dermate rijk geschakeerd palet aan mandaat en machtiging afgesproken met ODZOB, dat hier knelpunten gaan ontstaan in de bedrijfsvoering en daarmee in de kwaliteitsborging. Immers, in de processen kunnen deze vele varianten niet ingericht worden. In de komende periode zullen met de deelnemers nieuwe afspraken gemaakt moeten worden over het terugbrengen van het aantal variaties in dit soort werkafspraken.

3 Hoofdstuk 3 Financiële uitgangspunten

3.1 Inleiding

De in voorgaande hoofdstukken beschreven ontwikkelingen en speerpunten vertalen zich in financiële consequenties voor de begroting. In deze paragraaf worden de voor begroting 2019 te hanteren financiële uitgangspunten en financiële consequenties van voornoemde ontwikkelingen voor zover bekend benoemd. Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2019 (en de meerjarenraming 2020-2022) is steeds dat baten en lasten in evenwicht zijn, zodat meerjarig een sluitende begroting wordt gewaarborgd.

3.2 Baten

- Inkomsten uit werkprogramma's
 - Voor de baten uit werkprogramma's wordt een stijging verwacht t.o.v. de oorspronkelijke begroting 2018. Ontwikkelingen die aan deze verwachting ten grondslag liggen zijn:
 - centralisatie van watertaken PNB;
 - toename basistaken gemeenten als gevolg van:
 - inbreng basistaken gemeenten als gevolg van Bor;
 - intensivering Toezicht en Handhaving veehouderijen;
 - toename werkzaamheden bouwplantoetsing;
 - toename werkzaamheden i.v.m. Bodem advies en kwaliteit;
 - toename werkzaamheden i.v.m. VTH kwaliteitscriteria Deurne;
 - toename werkzaamheden als gevolg van introductie Regionaal operationeel kader T&H.

Op basis van bovenstaande ontwikkelingen wordt t.o.v. hetgeen voorzien werd in de oorspronkelijke begroting 2018 een toename van de werkprogramma's voorzien voor zowel Provincie (circa € 0,9 mln.) als gemeenten (€ 0,5 mln.). De totale verwachte toename van baten uit werkprogramma's t.o.v. de oorspronkelijke begroting bedraagt circa € 1,4 mln. Voor de uitwerking van de werkprogramma's 2018 wordt een kwaliteitsslag verwacht, waarbij beter rekening wordt gehouden met (bovengenoemde) ontwikkelingen. De raming voor baten uit werkprogramma's zal voor de begroting 2019 gebaseerd worden op de werkprogramma's 2018 (gecorrigeerd voor tariefaanpassingen), tenzij in overleg met de betreffende deelnemer vooraf overeengekomen is dat hiervan om gegronde redenen afgeweken dient te worden. E.e.a. indien en voor zover passend binnen de regelgeving van de DVO's.

- Inkomsten uit collectieve taken & intensiveringsbudget
 - Samen met en voor al zijn 22 partners (provincie Noord-Brabant en 21 gemeenten) in de regio zorgt de ODZOB voor een balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Dat doen ODZOB en partners op een manier dat grenzen worden overwonnen, onbekende terreinen worden ontdekt, nieuwe verbindingen worden gelegd en bovenal taken adequaat worden uitgevoerd. Samen ontdekken we hoe het verschil te maken. De ODZOB is, na overleg met het opdrachtgeversplatform, voornemens om de budgetten voor collectieve taken en intensiveringsbudget samen te voegen. Waarbij het de gedachte is om de activiteiten voor SSiB evenals in 2017 en 2018 op te nemen in de collectieve taken en dus onderdeel te laten zijn van dit gezamenlijke budget. Voorgesteld wordt om ook de activiteiten voor Agrofood onderdeel uit te laten maken van dit gezamenlijke budget. Dit vanwege de sterke verwevenheid/collectiviteit van de projecten die onder de nu gescheiden budgetten gerealiseerd worden. Het betreft projecten die voor de gezamenlijke deelnemers uitgevoerd worden en projecten die de ODZOB verder moeten brengen dan het louter in stand houden van het "going concern".

- Om het AB voldoende zicht en grip te geven op de activiteiten die vanuit het nieuwe budget collectieve taken worden uitgevoerd, wordt in de begroting 2019 hiervoor een apart programma opgenomen.
- Het kader voor de collectieve vraag wordt éénmaal per 4 jaar door het AB vastgesteld. Binnen deze kaders stelt het DB een meerjarenprogramma op hoofdlijnen vast. Het onderliggende programma wordt in nauw overleg met (een delegatie uit) het Opdrachtgeversplatform door de directeur opgesteld.
- Tenzij het AB of het DB anders besluit, wordt de omvang voor de begroting 2019 gebaseerd op de omvang van begroting 2018 (€ 1,16 mln.), gecorrigeerd voor indexering conform Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 regionale GR-en.
- De verdeelsleutel die op dit gecombineerde budget wordt toegepast om de kosten toe te rekenen is conform het voorstel “Kaders collectieve taken 2018-2021”. Dit betekent dat de verdeelsleutel is afgeleid van de in de begroting 2018 opgenomen bedragen en dat elke deelnemer zijn percentage in het geheel blijft bijdragen.
- Inkomsten uit extra opdrachten buiten het werkprogramma
 - Op basis van realisatiecijfers 2016, 2017 en begroting 2018 (inclusief begrotingswijzigingen). Tevens aanpassing aan de hand van meest recente inzichten accountmanagers.
 - Verwacht wordt dat de bovenvermelde verwachte groei van de werkprogramma's enigszins ten koste zal gaan van de opdrachten buiten de werkprogramma's.
 - Verwacht wordt een omvang van circa € 2,0 mln. Bij het opstellen van de begroting zal op dat moment ook het meest recente inzicht van de accountmanagers meegenomen worden bij de bepaling van verwachte baten uit extra opdrachten.
 - Daarnaast zal de omvang van de baten buiten de werkprogramma's gecorrigeerd worden voor tariefaanpassingen.
- Inkomsten uit opdrachten van derden
 - Op basis van realisatiecijfers 2016, 2017 en begroting 2018. Tevens aanpassing aan de hand van meest recente inzichten accountmanager.
 - Gecorrigeerd voor tariefsaanpassingen.
 - Orde van grootte realisatie 2016 1,4 mln. en begroting 2018: € 1,2 mln.

3.3 Lasten

- Circa 80 tot 90% van de kosten bestaat uit personeelskosten. Personeelskosten worden o.m. berekend op basis van:
 - uitgangspunten SBK;
 - de meest recente inzichten omtrent bezetting, actuele salarissen en inzichten omtrent salarisontwikkeling (cao, premies, periodieken, jubileumuitkeringen);
 - aanvulling inhuurkosten o.b.v. verschil workload vs actuele bezetting; streven is 20% flexibele schil (payroll, inhuur, detachering) ten opzichte van 80% vaste bezetting. De actuele situatie is weergegeven in Bestuursrapportage II 2017: de flexibele schil bedraagt eind augustus 2017 15% van de totale bezetting.
 - indexering.
- Overige kosten
 - De meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van de overige kosten (huur op basis van laatste stand huurcontract, servicekosten, ICT-licenties etc.).
 - Afschrijvingen o.b.v. activabestand + investeringen + vervangingsinvesteringen.
 - Indexering.

3.4 Indexering

Conform Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 regionale GR-en worden de collectieve budgetten zoals “collectieve taken” en “intensiveringsbudget” geïndexeerd volgens de in de betreffende nota

overeengekomen methodiek. Dit betekent dat voor de indexering van de budgetten voor collectieve taken en intensiveringsbudget gebruik gemaakt wordt van de indexen uit de Macro Economische Verkenning 2018, welke gepubliceerd worden in september 2017. De volgende indexen worden toegepast:

○ Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC):	1,4%
○ Loonvoet sector overheid	2,7%
○ Gewogen bedraagt dit percentage:	2,5%

3.5 Tarieven

Tarief wordt berekend o.b.v.:

- Meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van kosten zoals opgenomen in begroting. Gezien de te verwachten loon- en prijsstijgingen zal dit tot een (geringe) tariefstijging leiden.
- 1340 declarabele uren per productieve medewerker. Hierbij dient in ogenschouw genomen te worden dat de ODZOB uitsluitend de uren die bij opdrachtgevers in rekening worden gebracht beschouwt als productief. M.a.w. aantal productieve uren is gelijk aan het aantal declarabele uren.
- Normatieve bezetting van 20% overhead personeel.
- Het uitgangspunt dat de ODZOB kostendekkend werkt en dat geen exploitatietekort of overschot wordt behaald in 2019. Mocht in de loop van het jaar een overschot worden verwacht dan zal conform de bepaling in de Financiële verordening dit voorafgaand aan de resultaatbepaling leiden tot een hercalculatie van de in rekening gebrachte tarieven.

3.6 Investerings

Op dit moment is beperkt zicht op de investeringsbehoeften die voortvloeien uit de werkzaamheden en activiteiten in het kader van de omgevingswet. Vooralsnog wordt in de begroting uitgegaan van een investeringsniveau dat behoort bij de afschrijvingslasten zoals die nu in de meerjarenraming zijn opgenomen. M.a.w. afgeschreven activa worden vervangen. Wel zal voor begroting 2019 een correctie doorgevoerd worden in het investeringsbedrag in verband met het feit dat ICT-bedrijven steeds vaker een vaste jaarlijkse licentie-bijdrage vragen i.p.v. een softwarepakket te verkopen. Hierdoor zal het investeringsbedrag en de bijbehorende afschrijvingen dalen en de exploitatiekosten voor licenties stijgen.

3.7 Weerstandsvermogen

Op dit moment is het weerstandsvermogen volgens de op 5 oktober voorgestelde methodiek op orde. Mocht de risico-inventarisatie van de ODZOB uitwijzen dat de verwachtingswaarde van de risico's hoger is dan de algemene reserve, dan zal dit in de begroting vermeld worden, zodat deelnemers met dit onafgedekte risico rekening kunnen houden bij de bepaling en afdekking van hun eigen risico's.

3.8 Vennootschapsbelasting (VPB)

In de kadernota wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de activiteiten van de ODZOB niet of nauwelijks tot VPB heffing leiden.